

JAUME PAGES

És el responsable administratiu de la Cereria Mas, una de les empreses de Can Ricart.

La Cereria Más va ser fundada a l'any 1856 i durant cinc generacions ha estat elaborant de forma artesanal tot tipus d'espelmes i figures de cera. Es va traslladar a Can Ricart a l'any 1973, on tenia una nau de 1600 metres quadrats amb contracte indefinit. La propietat va intentar negar-li l'indemnització reobrint un vell procés que finalment es va revelar sense importància. Després d'un any de lluites legals es va aconseguir una indemnització que igualment està molt lluny de cobrir els costos del trasllat. S'han traslladat a principis d'abril a una nau situada a Sant Joan Despí, la meitat de gran (800 metres quadrats) i durant un mes van estar sense llum i sense aigua. Han hagut d'aturar la producció durant 44 dies. Al moment de la reubicació la Cereria tenia 15 treballadors.

L'entrevista es va realitzar el dia 16 de març de 2006.

CR-JP3.mp3 desde 6:00 fins a 13:44 bueno, si ets marquès, i no sé quines amistats i contactes tens i en quins cercles, perquè això ho desconec; en tot cas lo que està clar que nosaltres, ningú dels que està aquí esmorzem amb el BOE cada dia. Perquè no tenim cap interès en allò. Bueno, abans ja t'ho explicava, el que ens ha anat passant aquí es que se suposa que l'Ajuntament ha de tutelar que els processos aquests no siguin traumàtics. Perquè l'Ajuntament jo crec que lo que fa tècnicament és una expropiació d'activitats; perquè es limita a dir que podrà haver-hi i que no podrà haver-hi aquí. Clar, obviament com tu no reconverteixis una cerralleria, una cereria, amb oficines, pues es obvi que no pots estar. Clar, això és una deslocalització forçosa, encoberta amb un ordenament urbanístic. Clar: es molt senzill parlar des del ressentiment, però és que estem parlant de 200 hectàrees, o sigui: ja no és el ressentiment, perquè d'això algú altre n'haurà de parlar d'aquí uns anys, perquè no estem parlant de una cagadeta... estem parlant de 200 hectàrees, o sigui això: o va molt bé o va molt malament. Raó per la qual, des del sentit comú i la distància que hi ha entre un tio de peu com pugui ser jo, i els urbanistes i tècnics d'aquests, que fan... - perquè jo, més que urbanisme el considero filosofia, aixó. I ara potser m'embolicaré, però en el fons estàs decidint sobre el futur productiu de la ciutat; i estàs obligant-me a caminar cap a un sector terciari; jo no sé si aixó és potestat de l'Ajuntament. És a dir, jo em sembla... t'ho dic des del punt de vista de tio de carrer i que no milita en lloc, però clar: hi dones voltes, perquè de fet estàs fotut, estàs cardat, tens el peu al coll i no saps d'on et venen les bufetades; jo penso que no hi ha unes directrius industrials, prou clares, que limitin... em penso que el poder que té l'Ajuntament urbanísticament i en tot lo que deriva d'aixó... bueno: és com donar un ganivet del pa a un nen de dos anys, es que no saben lo que estan fent. O sigui, ens quedaran edificis molt macos, però hem de mirar sobre de què els hem edificat. Hi havien coses abans. Aixó d'una banda. Si estem parlant de que aquest nen amb el ganivet del pa... es que a més a més ho fan sense guants, no li donen guants al nen tampoc. Aquí no hi ha hagut cap mena de treball de camp. I a veure, es fa sempre, ho dic sempre, però és que és així: si fem una carretera fem un estudi pels arbres i pels ocells, i amb 200 hectàrees no ho fem per les persones? clar, "ajuntament"... doncs la paraula és molt bonica, aixó, la paraula aquesta "ajuntament" és molt bonica, però clar, se suposa que treballa amb les persones. Llavors la imatge amb la que et quedes aquí es que treballa pel paisatge: ben o mal entès, però pel paisatge, per la postalita, i segur segur pel poder immobiliari. En zones claus. O sigui, ells mateixos es posen la corda al coll. I totes les poques potestats que tinguessin de poder queden perdudes, venudes o en mans del capital immobiliari. Quan ells exproprien es queden amb el 30% del terreny; aquell 30% els converteix en part interessada, quan tú vas a parlar com a afectat estàs parlant amb un tio que està interessat en que tú te'n vagis. Es més pervers encara: perquè de fet el que passa en realitat es que ells lo que fan es crear un problema de privats, ells en queden al marge: l'Ajuntament, el 22 arropa... i propietat. A veure, la propietat... si li donen 100 millions de pessetes, els hi poses les claus a la mà, pues farà d'aixó, de lo que és la propietat. Lo que has de pensar tú és abans de signar aixó, que comporta la teva signatura. Clar; la teva signatura comportarà un problema de privats, aleshores quan els afectats aixequin el dit i diguin "escolti, que... m'heu fotut en un problema de ca'l Dèu" - "no, es que aixó és un problema de privats". No xato, és un problema de privats que m'has creat tú! Clar, llavors... bueno, el 22 arropa, clar, és una cascada de...

S: us ha passat aixó, o sigui algú t'ha dit "aixó és un problema de privats"

J: sí, sí sí sí, el senyor Narvèez, que s'ha atipat de dir mentides a la premsa, però atipat. No, i premsa que està recullida, i que està escrita i que es pot contrastar. Deia... Hi havia una època que deia que erem 40 o 50 aquí.

S: a Can Ricart?

J: sí, clar; hi han uns TC-1, uns TC-2, aixó ho sap en Narvaez i ho sap qualsevol persona que hagi treballat un parell d'anys en una oficina, doncs la gent es pot contar, i aquestes dates estàn als seveis socials i estàn a qualsevol lloc. No cal anar dient mentides. Clar, lo que més et preocupa - bueno, a part de que aquest bon senyor estigui disposat èticament a fer aquest paper per defensar no sé ben bè qué - es que, clar, quan tenen necessitat de mentir per justificar certes coses, vol dir que no anem bé, no anem bé de cap manera. Perquè quan tú vas amb els set sous a la mà, vas amb els quatre quartos, i intentes ser pulcre amb les afirmacions que fas, curós amb certes asseveracions; i per altra banda hi han aquests disbarats, i et denigren - perquè aquest senyor també deia que contaminavem: o sigui, qualsevol que s'hagi passejat per aquí...

S: el Narvaez? Ha dit que contaminava que?

J: no, que les indústries de Can Ricart eren "molestes, sorolloses i contaminants". Clar: llavors... bueno, era una manera de posar... per un senyor que legis, sense conèixer el tema, era una manera de denigrar-nos, penses, "tenim un problema de ca'l Déu, i l'únic suport que rebem són calúmnies i denigracions i mentides". Clar, aixó no està bé. Aixó encara dol més: no acabes d'entendre qué collons has votat els últims anys que has pogut votar, i quin tipus de premsa has comprat... perquè obviament aixó surt a la premsa, la premsa ho escriu.

S: la premsa com es va portar en aixó?

J: ah, bueno, la premsa és una altra història, la premsa... A veure, a la meua vida hi ha un abans i un després d'aquesta història. O sigui no és que sigui un descregut de res, però et desenganyes d'un grapat de coses; però no per amargura, vull dir, la nostra feina seguirà, o sigui la Cereria seguirà; la confiança amb la gent que ens governa... a veure; i pensa que tot aixó a més a més ha passat en una època en què... joder, en què s'en cuidava el tripartit: vulguis que no era un tomb al tarannà dels últims anys. Era un tomb: bueno, o almenys no era lo mateix que hi havia. El senyor aquest Narvaez que et deia porta 27 anys en el càrrec. Bueno, no sé, és un grapat d'anys. No sé, s'hi hagués hagut algú més de dreta a l'Ajuntament suposo que ens hagués afusellat directament, perquè es que no ens podia anar pitjor. L'Ajuntament ha passat de nosaltres.

JOAN CENDRA

Dirigeix juntament amb el seu cusí Jose Luis el taller metal·lúrgic Cendra a Can Ricart. Un cop abandonin els locals de Can Ricart el taller es traslladarà a una nau encara en construcció a Granollers.

El taller Cendra va iniciar les seves activitats a un altra nau en el mateix Poblenou i es va instal·lar a Can Ricart al voltant de l'any 64. Ara disposen de cinc o sis naus connectades.

La fabrica havia arribat a tenir 30 treballadors. Actualment té 9 treballadors: ells dos, i set empleats.

Abandonen les naus de Can Ricart a mitjans de juliol.

Entrevista realitzada el dia 26 de maig 2006.

ARXIU 2. 15:51-17:44

Bueno, lo de Can Ricart parlant clar és una putada molt grossa. És una putada molt grossa. Perquè bueno, és una conseqüència de les transformacions immobiliàries que pateixen les urbes, les ciutats. I Barcelona evidentment com a gran ciutat no s'ha escapat d'aixó. Poblenou que casi era les afores de Barcelona fa 30 o 40 anys, o 50, i dominava l'indústria, més que la vivenda; pues ara és al revés, o sigui la vivenda dintre de Barcelona ha explotat perquè no hi ha lloc, i cap ón has d'anar? Pues cap a fora. I aixó ha desplaçat a l'indústria.

S: i a vosaltres de fet, personalment com a empresa com us ha afectat, directament?

J: a veure, moltíssim. Moltíssim perquè, a veure, tot aixó les administracions ho vesteixen com a processos entre particulars; o sigui el senyor que té aquests terrenys, aquestes naus és un particular, pues com una empresa que lloga, amb uns altres que estan treballant. Aquest senyor logicament defensa els seus interessos: i lo que ha fet és treure a la gent a fora, indepenentment del procés legal quin sigui, a qui li pertanyi indemnització i a qui no, etc. etc., que aquí ja no entrem perquè no acabariem mai, perquè seria molt llarg d'explicar, però bueno. A veure: independentment de la meva opinió particular, ell defensa els seus interessos com jo pugui defensar els meus o tú els teus; aleshores jo aquí no hi entro; però hi ha algú per sobre tot aixó que és l'administració, que per algo està.

ARXIU 2. 24:07-27:17

PART3. a veure, el problema és que l'administració actúa com si fós un particular. O sigui a veure, entre particulars lo que regula les coses són les lleis: pues l'administració en aquests casos actúa també només per la via legal. O sigui, estrica i jurídicament respectant la via legal. Sense tindre en compte les coses per les quals té que vetllar l'administració. Perquè si l'administració l'únic que fa és complir la llei, suposo que en moltes coses també les deu incomplir, pues perquè la tenim, no? l'administració. Amb particulars, jutges, jutjats i advocats en tindriem prou. Llavors clar, si una decisió a nivell municipal afecta a una colla de persones, encara que siguin minoria davant de tota la ciutat, pues lo lògic és que fagin les coses d'una manera que es pugui millorar la ciutat segons el seu criteri, per algo estàn allà posats: si ells diuen que la indústria té que marxar i volen fer parcs i de més, està molt bé; jo trobo bé que fagin aixó que toca fer l'administració; però que vegin en què afecta tot aixó a una sèrie de persones que no per ser minoria respecte a la totalitat de la població se les té que borrar del mapa i que s'espavilin per la via legal. M'entens? Aquí és ón està, segons el meu criteri, el fallo. O sigui que junt amb l'estudi aquest de que convé fer un parc, posar oficines, pisos de protecció oficial i de més, pues hauria d'haver un estudi paral·lel de dir "bueno, aixó com afecta aquestes empreses que porten aquí..., quines empreses són, quants anys porten, estàn treballant, no estàn treballant...". Perquè bueno, si tú digués és un recinte industrial ón hi ha una rotació d'empreses brutal, perquè no n'hi ha ni una que duri ni dos dies; com passa en alguns comerços, algunes galeries d'aquestes comercials o lo que sigui que avui obre una botiga, demà un altra i no aguanten ni un any; però aquí són empreses que portem 30, 40 anys treballant, amb clients importants, treballant per sectors importants, exportant etcètera, lo que no es pot fer és dir "ara cambio els usos, i com que probablement en aplicació de la LAU tots tindran contractes vençuts, pues que s'espavilin amb el propietari, nosaltres diem que és un tema entre particulars, i ens rentem les mans". Aixó a veure, aquí afectava 36 activitats, i uns 250 o 300 treballadors, entre tots els que estaven aquí. Doncs a veure, és molt trist, perquè molts sí se n'han surtit com han pogut: ja veurem a partir d'aquí quina trajectoria tindran, perquè molts, incluits nosaltres, ens hem empanyat fins al cap per poder sortir-ne d'aquesta, però fins i tot hi han empreses com taller Iracheta que han tancat!

N: que feu vosaltres, on aneu?

J: nosaltres ens en anem a Granollers.

N: us ha suposat una inversió...

J: clar, ens ha suposat un esforç brutal. Brutal.

ARXIU 1. 1:19.129- 3:42

ARXIU 1. home, si considerem per bé públic millorar la ciutat, aquí entra el criteri dels veïns, i dels que viuen en aquí, de sapiguer si realment aixó ha millorat amb aquest canvi que han fet o no. O millorarà, perquè a veure: són coses que l'administració es defensa dient que aixó es veurà amb els anys; que és un projecte que es veurà amb els anys que aixó és millor per a la ciutat. Bueno; jo sempre he dit que jo en aquí no hi entrava: perquè només em faltaria tenir que... tinc la meva opinió també, però no la donc. Jo ja entenc que aquests canvis els fa per un bé comú de tota la ciutat de Barcelona, per millorar la ciutat etcètera. Però és que no es té perquè carregar-se a uns... o sigui aixó és dir "bueno va, tinc que trepitjar tres formigues o quatre, per salvar a tot el niu de formigues". No és aixó: poden salvar el niu i aquestes tres pues recollir-les d'aquí i posar-les a un altre cantó. Que té un cost? sí; però també té un cost tot aixó que estàn fent. O és que aquest parc ens sortirà de franc? O és que el centre d'assistència primària que fotin i tot lo que fotin ens surt de franc? Oi que ho paguem? Pues ja que ho paguem, ja que ho paga la ciutat per millorar, la ciutat i tots els que paguem i hem estat pagant mentres hem estat en aquí, pues el cost de que aquestes empreses puguin continuar en lloc d'ensorrar-les, té que estar inclòs en aquesta bossa. Aquests et diuen que sí, que ja hi ha un procés jurídic i administratiu que porta tot aixó, pues que ja està contemplat totes les indemnitzacions. Però clar, és per pixar-se de riure. Perquè una part de l'indemnització - perquè us feu una idea, ja us deuen haver explicat: una part de l'indemnització és la diferència de renda entre el lloguer que pagues i lloguer que pagaries d'un local nou; evidentment lo primer que fas és mirar-ho: qué és paga de lloguer aquí a Poblenou, o a Zona Franca, o en el àmbit de Barcelona? A mil metros, 6000 euros. Barato, eh? barato. Aixó vol dir... 6 euros metro quadrat. Vale? Pues la renda de reposició que ens van calcular en el projecte, em sembla que era de tres euros i escaig, per metro quadrat. Doncs bueno, em prens el pel o et penses que sóc tonto, o qué?

MARIA REYES VILCHEZ

Gestiona la "cristalería Fernández", de la qual es propietari el seu pare Antonio Vilchez, just al costat de l'entrada del recinte de Can Ricart.

La seva antiga séu era al bell mig del que ara és el Parc Central, al carrer Puigmal. En aquell moment ja tenien llogat el local actual com a magatzem i s'hi van instal·lar quan van ser desallotjats de l'antic local.

La cristalería no pertany estrictament al recinte de Can Ricart, però està afectada dintre de la mateixa "unitat d'actuació", la de Parc Central; per tant es va unir a les altres empreses de Can Ricart en les reivindicacions en contra de les expropiacions.

L'empresa ha fet un canvi molt gran. De ser un taller familiar amb dos locals que treballava amb autònoms en obres de dimensions mitges ha passat a ser un taller amb empleats que es dedica a les reformes de cases particulars.

Entrevista realitzada el 9 de març de 2006.

CR-MR3 15:08- 17:57

S: cómo lo valoras en general todo esto?

M: la verdad? hombre, es un poco... a ver, yo lo entiendo porqué ha salido una nueva ley, que en la ciudad por decirlo de alguna manera no están permitidas las zonas industriales. Es verdad que esto provoca muchos problemas porqué en la ciudad no tienen porqué entrar trailers... pero también te digo, es un problema porqué... ahora vuelve a recoger, empaca todos los bártulos y vete a otro lado... y si no es aquí es allí porqué donde yo vivo en Hospitalet también lo desalojan... y es todo. Y no todo el mundo; yo te digo, nosotros somos una empresa familiar, somos una empresa muy pequeña; nosotros los precios que estan poniendo ahora mismo para o locales o naves industriales, nosotros no llegamos. Entonces qué es esto? que como yo soy- nosotros- mi padre es pequeño empresario, autónomo; no tiene derecho... o sea, tiene derecho a pagar la seguridad social; pero no tiene derecho a que le den una ayuda para tener un local? no lo entiendo. Y hombre yo te digo mi padre paga cada mes su seguridad social; cada mes la de los chavales; paga Hacienda como todo hijo de vecino; a mí si una factura no me la pagan, a Hacienda a ella no le importa, a mí me cobra igualmente la factura. Hombre yo no te voy a decir que la economía de España se mantenga por los autónomos; pero que ayudan mucho sí. Mucho y bastante.

S: y que hay que respetarlos de todas maneras.

M: y que no tienen ninguna facilidad, también te lo digo. Porqué luego mi padre el día de mañana que se jubile, le queda una paga que es una vergüenza. Para haber trabajado toda su vida; y haber pagado toda su vida al Estado Español.

S: o sea tu crees que hubieran tenido que hacerlo de otra manera, decimos, hacia los...?

M: hombre a ver, no sé, es que también tu me hablas desde el desalojo y todo, yo en esto también me afecta a mí pues que quieres que te diga; como están ya no sólo los pisos, las naves... a mí, o sea que me echen de aquí cuando estamos pagando una renta que la verdad, que no es nada a comparación de cualquier otro sitio que nos vayamos, pues a mí me representa un poco de... pues una... como lo digo que no se vea fuerte;

S: lo puedes decir fuerte, que no...

M: una... putadilla.

S: una putadilla!

N: sí

M: es un poco, porqué jolín; ahora vete a una nave, pagas trescientos mil pesetas cada mes; de alquiler, porqué de compra ni te la mires; pero bueno, pagas trescientos mil pesetas cada mes de alquiler; mmm... de qué vives?

CR-MR3 18:57-20:35

S: y en general del... todo esto del 22@ que piensas?

M: mira yo te digo que esto... dinero y dinero y dinero. Y no hay más.

S: para quién, y de quién y de cómo...

M: para los grandes. Aquí ya te digo somos pequeñas empresas como... no hacemos tampoco mucho ruido ni nada, pues mira, nos callan la boca a lo mejor con dos, o tres, o cuatro millones y mira, nosotros estamos contentos y nos vamos; pero esto es todo para los grandes. Esto es todo para los grandes; y todo lo que se mueve aquí es dinero. Y lo que es es una vergüenza.

S: qué es una vergüenza?

M: pues lo que te digo! a ver: yo ahora a dónde me voy? yo qué hago? cierro? cerramos el chiringuito y pues bueno yo me busco la vida y si tengo que recoger basura a mí no se me caen los anillos, yo trabajo de lo que me ponga; pero tengo un oficio, llevo trabajando en el ocho años! yo creo que... a parte que yo lo único que tengo que hacer es mantenerlo, porqué a mí me lo dan todo! lo único que tengo que hacer es mantenerlo, y... o sea, no puedo ser tan tonta como para dejarlo escapar. Pero... yo todo lo que tengo aquí donde lo monto?

N: y habeis hecho alguna previsión, de si pasara...

M: sí claro, estamos mirando, pero ya te digo, 300.000 pesetas.

S: por donde estais mirando?

M: El Prat... Sant Boi... Sant Boi ya es más caro...

S: a fuera

M: claro tienes que mirar fuera de Barcelona. Luego también es un inconveniente porqué nosotros normalmente siempre trabajamos en Barcelona.

S: claro, entonces esto del transporte afecta.

N: claro, se incrementan todos los gastos

M: y a parte el tiempo.

ORIOI PONT

És un dels artistes que treballaven en els locals de Can Font, la torre de Can Ricart. Can Font va ser desallotjat a finals de 2005 i els artistes s'han dispersat pel barri i per tota la ciutat.

Oriol tenia un taller d'escultura ón treballava pagant un lloguer relativament baix; el fet d'agafar aquest local havia representat un canvi important a la seva carrera professional, que li permetia certa tranquil·litat econòmica per poder desenvolupar el seu treball artístic.

L'entrevista la vam realitzar el dia 21/3/2006.

11:38-14:28

O: no no, que va. No, es que mira, aixó de Poblenou ja va ser una concentració de molta gent que venia del centre, de Ciutat Vella; primer a Ciutat Vella pum, la gent tenia els tallers allà molt bé, pum, s'ha de netejar Ciutat Vella d'aquesta gent, doncs aquesta gent va començar a moure's, i moltíssima gent a Poblenou. A Poblenou i llavors també n'hi havien - i crec que encara n'hi han una mica - a l'Hospitalet. Però clar, a l'Hospitalet... també és veritat que és l'entorn, no? que acompanya, l'Hospitalet és una història més nova... també és veritat que hi ha locals així industrials grans, però és un altre tipus de complexes. I a Poblenou... clar, reunia complexes grans, però alhora també amb història, no? naus molt maques... però aixó, que per pocs diners tenies: metro... i permetien portar aquest tipus de vida que és, de que vas treballant, però com que no tens ni gran volum de feina, ni... i a més, bé, i aixó parlo ara en el meu cas que està molt lligat a... amb encàrrecs, que et fan; però si parles com a artista, un pintor o aixó, no té encàrrecs; fa una exposició de tant en tant, o quan pot o quan... però que no és alló de que constantment tens feina que et va venint, no no; o sigui tu inverteixes en tu mateix, jo que sé, potser et tires un any que no estàs fent res; llavors et ve una exposició que ves a saber si vens o no; però aixó es que tenia Poblenou, que tu podies assumir...; pagaves pocs diners, tenies el teu espai... Però clar, ara aixó és inviable. És inviable! El que poca gent pot permetre's és, sortir d'una facultat de Belles Arts, o la Massana o el que sigui, llogar-te un taller, i vinga, i comença a provar sort en aquest món... artístic! o sigui no, perquè has de treballar, o has de tenir aquests diners per anar pagant. Abans doncs suposo que la gran majoria, clar, tenies una feina que et permetia pagar aixó però també anar vivint, pagar un lloguer, o pagar el que fos; ara... no sé, es que aixó és el que penso que està una mica desapareixent. Obviament no està desapareixent, perquè sempre hi ha gent amb calers que pot fer el que vol; però, amb aquesta transformació del barri de Poblenou, o ja de Barcelona, ja hi ha un percentatge superelevat que ja no pot portar-ho a terme. O sigui, no pots pagar-te un taller i fer proves; o sigui, fer proves... investigar, no? investigar, que es el que et toca a tú, en el teu camp, o sigui, tum tum... i llavors molt gent d'aquesta o ha marxat...

14:59-19:10

O: bé, a Can Font era... estava molt bé, perquè naturalment ja estava dividit; o sigui eren com mil metres, quadrats, i estava com partit... així, amb una paret mestre i tal, i ens havien dividit una mica: escultura, i pintura. O sigui, tampoc era tant matemàtic, eh? però... La part d'escultura també hi havia una noia que feia ceràmica, o jo que sé, una altra noia que feia animació... però, però clar, al haver aquesta paret, o sigui estava molt bé, perquè podies conviure; que aixó per exemple també estava al Submarino, estava a la Escocesa... Perquè són espais que ja naturalment tenen... no és una sola nau; que a una sola nau fote aquí escultors, que están treballant amb radials, amb eines que foten sorolls, o que generen pols, i gent que fagi pintura, que necessita més tranquil·litat, o simplement que no hi hagi tanta pols, és inviable, a una meganau, o a un sol espai. Doncs aixó és el que permet aquests espais com Poblenou. Veus, Hospitalet ja és més difícil trobar naus que estiguin ben separades però sí; però que permet doncs que aquesta comunió de gent que realment disciplines molt diferents; i que vulgui o no t'estàs empapant del que està fent aquest que fa pintura, o de l'animació d'aquesta altra persona... perquè estàs en el mateix espai; i fas un dia a dia, i van surgint idees. Cosa que per exemple, en aquest taller, si heu vist, aquí ja seria inviable. Més o menys aquí ens trobem un tipus de gent que fem - fa o no fa - el mateix. O sigui tots treballam amb eines, així sorolloses... Que pots dir, és una mica empobriment en quant a concepte general de cultura; si algú dirà "no no, és molt millor perquè és com més especialitzat"; home, especialitzat no sé, ara també hi ha una obsessió no? amb especialitzar-se; perquè inevitablement potser un ja s'especialitza, però és una especialització una mica natural, que

et vas... o sigui el teu camí tum tum tum, t'està portant cap allà, però no perquè t'hagis d'especialitzar per ser una cosa (??) allà. Bé, però això és el que està passant si tens la sort de poder pagar el lloguer. O la sort de poder trobar un espai que, obviament, el que estem nosaltres també està afectat. A Can Batlló, també; que molta gent que estava allà a Can Font també va anar a Can Batlló; que també, històries que són assequibles, que també pots arribar a pagar - no és un chollo, no és tampoc res, però... però bé, pots pagar-ho; doncs ara aquells també, estan amb els dies contats, ja els hi van fer contractes de dos anys, però es que ara tots es (?) traslladaran aquí; ens han fet un contracte precari de cinc anys però que vol dir: que un qualsevol dia es desperta, i vinga, tots fora.

N: quin tipus de contracte tenies a Can Ricart? també així?

O: no, sí, aquell era... bé, jo quan vaig entrar crec que ja s'havia acabat el de 5 anys, que s'havia fet; i llavors es va passar al contracte anual, i llavors crec que era mensualment, s'anava...

O: ...precari... No, potser perquè ja... no sé, suposo que aquí la gent que treballava d'això ja havia après, a viure una mica així, de que mira, quan s'ha acabat s'ha acabat, i a una altra cosa; però es que ara, ells ja s'han... ara, suposo (¿) com a la gent que està vivint en un pis; que ostia, estan tots pensant a quan s'acabi el contracte que cony passarà, no? com se'm dispararà el lloguer; doncs això... que ja no és en plan "ah se'm acaba això també"; hi ha moviment, puc anar cap aquí, o sigui: no no, aquestes (?) ja t'has de plantejar, si se t'acaba el lloguer, que cony fas; em quedo aquí, o me'n vaig al camp, o me'n vaig a una altra ciutat, o me'n vaig a un altre país o a un altre planeta; perquè Barcelona està així.

37:20-40:47

N: quin nivell de convivència hi havia amb els obrers de les fàbriques, amb la resta de gent que hi havia al recinte?

O: bé, això depen. O sigui depen, depen quin tipus de feines, perquè hi ha gent doncs que potser no necessitava res de l'exterior. Jo que sé, potser un pintor, depen quin tipus de... Però no no, que va, es que de fet n'hi havia molta, eh? tot i que exceptuant gent que no necessita... Però molta perquè també és el que té, a l'estar convivint tots en un recinte, clar, vas coneixent: aquest és torner, o aquest és ferrer, no sé qué. Doncs, té(?) un professional, un petit taller, que es dedica a fer coses, consti que tú de tan en tan tens necessitats, no? de dir... com ho tens tot allà dins, o una fusteria, o jo que sé, hi havien... doncs clar. Primer que te'ls vas veient; que hi havia el bar; que el bar era fonamental; és que era un lloc a que tú (?) anaves a dinar... i clar, allà hi anava a dinar tothom, ...

U: el bar este... como se llamaba, Pacos?

O: Pacos. Sí sí, o sigui, la funció d'aquell bar és que era... era importantíssim; eh? allò et dic, no és que simplement de contacte visual, de que... són els de sempre... Era a sobre, que ja hi anaves, obviament, a part que també et vas movent pel recinte, ja vas veient "ah mira, aquest està aquí, aquest està allà, bum, bum... aquest això..." i... i és això, que sí que hi havia contacte, sobretot estrictament professional; no sé si altra gent ha anat generant més amistat, vull dir, que sí que n'hi ha hagut; però que era... bé, era com molt viu. I a més això, és que era un recinte que funcionava molt bé; o sigui: en quant a empreses, tallers, no és que la gent digués allò, estan buit, o no genera; bueno, que va, no no, al contrari, si sempre, moltíssimes històries, entrar, sortir... També hi havia gent... el paper de water, allà compraves els papers, o sigui a nivell industrial, superbé de preu. Vull dir, es que era un recinte que realment tenia tota una sèrie de tallers, i d'empreses, que no feia falta... només faltava allà una ferreteria industrial; saps? Per lo demés, ho tenies tot. També és veritat que amb... O sigui la unió s'ha (?) més forta, un cop ha vingut tot aquest, el problema especulatiu, no? del 22@. Que s'han fet llaços més estrets i aquí sí potser més a nivell personal, que vas connectant amb més gent, no? el que es la lluita, ja t'uneix. Almenys en un primer moment; perquè hi ha un objectiu molt clar, que es aturar l'enderroc i salvar una mica... Però bé, poc a poc també han fet tot, i les empreses s'han vist obligades a tocar el dos. O sigui, jo crec que ningú - no, crec, no: segur; no hi ha cap empresa que hagi marxat d'allà voluntàriament; contrariament al que en molts diàris surtia, que havien pactat i que no sé que; doncs no és que haguessin pactat: o es quedaven amb el 50% o no es quedaven res. Però voluntàriament no ha sortit ningú. Ningú

ADO

La fàbrica ADO tenia la seva séu al recinte fàbril de Can Ricart. Aquesta empresa juntament amb Ricson era la més gran amb 35-40 empleats. El director de la fàbrica des del primer moment es va oposar a abandonar la fàbrica i va lluitar contra el desallotjament tant per la via legal com implicant als seus obrers a les manifestacions. En ell moment de l'entrevista tots el treballadors s'havien traslladat a la fàbrica de Badalona excepte en Manolo i en Felipe que continuaven treballant a Can Ricart esperant l'acord sobre l'indemnització a rebre per la finalització del contracte de lloguer.

En Felipe seguirà treballant a la fàbrica de ADO a Badalona quan pleguin a la nau de Can Ricart. El Manolo es va jubila a l'abril (té 65 anys).

Entrevista realitzada el dia 10 de març de 2006.

3:00-4:46

F: lo que pasa es que claro, Ricson cogieron unas naves grandes en la Zona Franca y aquí dejaron unos espacios como a nosotros nos hemos quedado aquí, de una forma testimonial.

S-N: ya

F: Para aquello de decir: bueno, aquí pedimos unas cosas que no nos las dan, no nos las aceptan y es un tira y afloja entre la empresa y el Ayuntamiento, el 22@, en fin toda esta gente que son los que llevan todo esto, pero claro nosotros estamos aquí hasta que nos echen, hasta que verdaderamente pase como en todas empresas, tienes un juicio, tienes un embargo, entonces viene la policia y te desaloja.

S: Qué diferencia ha habido entre las empresas de aquí de can Ricart y las de otras partes del Poblenu? Habéis tenido realmente un trato peor?

F: No es haya sido un trato peor. Las casas de fuera nosotros no sabemos la problemática suya. No sabemos las condiciones en que marcharon o las condiciones que pactaron. Aquí lo que está claro es una cosa que aquí en un principio todo el polígono estaba afectado. Luego después se fue negociando por partes. Hubo talleres y empresas, la mayoría, que aceptaron las condiciones que les dio la propiedad, pero claro a nosotros el volumen que teníamos de trabajadores, el volumen que tenemos de metros, aquí tenemos otras dos naves más.

S: cuantos teniais de metros cuadrados?

F: no sé los metros cuadrados

F. Pero cuenta que aquí habrá unos 60 metros de largo por...

M: aquí había 210 kilos de hierro metidos

F: aquí había mucho material.

F: Y entonces por el volumen de personal y el volumen trabajo y teniamos una flota...de camiones...todo esto aquí no entraba cuando venían por la tarde los montadores. Lo que no puede ser es que aquí nos ofrezcan la misma cantidad que a un tio que eran cuatro tios trabajando... había talleres en que habían cuatro personas trabajando.

37:07-39:38

N.: era cambiar de tema... la transformacion del barrio como la habéis visto vosotros de estos ultimos años

F: en principio, nosotros estamos viendo la transformacion por fuera de lo que es poligono, estamos viendo lo que es verdaderamente una especulación, es verdaderamente... han echado abajo un monton de fábricas ahora para qué? Para montar edificios monstruos pero nada mas que de oficinas, es lo que nosotros vemos a nivel del populacho, por decirlo de una manera, nosotros lo único que vemos es esto: que aquí se ofrecia mucha zona verde y mucho de esto y no lo vemos por ningun lado

M: y para el trabajador nada...para el trabajador nada.

F. en Can Ricart cuando esto desaparezca que te piensa que van a hacer aquí, aquí nos van a dejar un cacho parquecico para que no protesten y el resto que van a hacer, como esa fábrica de ahí enfrente, namas' saliendo a mano izquierda, esas naves que hay allí, que son también de otra fabrica, que es lo que ha pasado ahí, ahí han cogido y en una de esas estan haciendo el cuartelillo de la guardia urbana y en las otras dos naves dicen que van a hacer una biblioteca y un casal, pero para que? Para tapar la boca, pero el resto, ahí van a hacer la esta suya, del esto, que decían que no y en un principio lo tenían que echar abajo todo porque eso estaba recalificado, y estaba tal... pero bueno, en definitiva vas viendo cosas que no es ni la mitad, y nosotros somos los primeros que decimos que de todo esto, el gran beneficiario es el 22@.

S: el 22@?, o sea el responsable de todo esto

F: el 22@, claro

S: el 22@ que és?

F: el este del ayuntamiento, la asociación del Ayuntamiento que se encarga de gestionar todo esto

S: o sea básicamente lo que está pasando aquí, la responsabilidad principal la veís más que en las empresas privadas,

F: no, no... las empresas privadas aquí nada, es el ayuntamiento

S: es el ayuntamiento

F: y ya está, esto es todo lo que puedo decir de esto

N: y usted cuando llegó aquí como era la vida del barrio en el pueblonou a diferencia de ahora?

M: yo llevo toda la vida aquí en el pueblonuevo

N: Ah sí?

M: yo vine a trabajar aquí en el 64 y siempre estado trabajando aquí

M: ah ya antes

M: prefiero la vida de antes del 64, 40 millones de veces

S: porqué?

M: porque antes era de trabajadores y se hacían por los trabajadores y ahora es todo de cara al capitalismo, es lo que hay aquí. Todas las viviendas que están haciendo, aquí en Pueblonuevo, todo es para el gran capital, toda la gente que maneja muchos millones y pueden costear un piso de 50 y 100 millones de pesetas, no me digan a mí que en un Pueblonuevo 100 millones de pesetas un piso... bueno, bueno! estamos locos aquí o qué? Esto no hay derecho!

MERCE TATJER

Merce Tatjer és geògrafa, catedràtica a la Universitat de Barcelona. Després de molts anys de dedicació a la conservació del patrimoni industrial a diferents zones de Barcelona (Barceloneta, Ribera, Poblenou), va interessar-se per la falta de catalogació del patrimoni industrial posat en perill pel desenvolupament del projecte 22@ a Poblenou. Va constituir el Grup de Patrimoni Industrial del Fòrum Ribera Besòs, que va incloure Can Ricart dins de les construccions a protegir. Això va permetre la revisió del pla inicial de l'Ajuntament que preveia l'enderroc del recinte. Vam realitzar l'entrevista el dia 8 de juny de 2006.

El 22@. Una mica l'argument que jo havia sentit alguna vegada es que ells deien que hi havia molt espai buit a poblenou. Però jo crec que això es una lectura més de la banda que toca a placa de les Glories, que es on estaven més les agències de transports. Clar, llavors es veritat que les agències de transport van anar tancant, perque com van fer la zona logistica de per allà santa perpetua, i de fet els camions no entren perque estan alla a la zona logistica, van cap a la plataforma logistica, que hi han mercaderies entren allà... clar, tot lo que era abans, lo que arribava... clar, això es tot un proces de vint anys: l'estació de Franca deixa de tenir la via del tren al fer la Villa olimpica i tota aquella zona de carga i descarga a poblenou també desapareix; l'estacio del nord tampoc ja funciona; clar, les mercaderies ja no arriben en allà, pertant abans es distribuïen, i el port estava també més centrat a la part antiga; quan remodelen el port vell, tot se'n va als containers. Clar, els containers ja suposen un canvi important: tu ja no pots tenir una agència de transports, com abans n'hi havia una que es deia Gomez, que bueno, que els paquets grans, no sé qué, tot era el sistema trailers, no? clar, això vol dir que les naus que es feien servir com a transports no et serveixen. Per tant aquella banda sí que té un buit; que després s'utilitza una mica com a magatzems més petits, discoteques... tot tipus d'activitat, es cert, però sí que es veritat que hi ha un buit en allà. Una mica aquesta idea de que tot està buit, els hi fa com una mica de por a l'Ajuntament. Perquè llavors els propietari sembla que tenen pressions, dels propietaris, més ben situats, dintre de lo que és l'estatus de la ciutat, que pressionen perquè diuen "bueno ara que no tenim res aquí, si poguessim fer pisos" - i les immobiliàries grans també: perquè Barcelona es transformava en un espai important del punt de vista turistic, i pensen "si fem pisos" i bueno. Llavors sabem que ells tenen pressions: llavors espais buits, pressions immobiliaries, el tema de les TIC - que va voltant: "home, i si aquí fessim un espai d'aquest tipus..." però clar s'equivoquen respecte a lo que seria una miqueta l'Eix Llacuna, fins a l'altra banda que encara hi havia molta activitat. Clar, l'altra banda és una altra història, perquè això no era area de transport, era area encara de petites empreses

S: can ricart i el parc central no estava buit.

M: can ricart seria el paradigma. Ells pensaven que estava buit; llavors ja van anar pel broc gros. Jo crec que li van mancar estudis. Ells anaven... "aquesta part buida, i la continuació també buida". Pues ja està: tot lo que és 22, doncs 22@. I clar, llavors es van topar en que els altres llocs no ho estaven. I on es van equivocar bastant fort va ser Can Ricart. Suposo que perquè el propietari ja devia estar... el propietari va confessar una vegada que amb ell ja li estava bé tenir els llogaters. Passa es que clar, si li deien "ara toca aquí montar l'unitat d'actuació" pues bueno, pues mira, millor. Però potser hagués pogut seguir així temps.

S: però també farà molts més diners, no?

M: sí, a vegades els propietaris no et pensis, el seu unic interès és fer diners perquè com tenen un lio familiar tan gran, i si els hi dona un rendiment minim... passa es que clar, els plans els promou l'ajuntament, bueno, el 22@. Jo crec que es van equivocar pensant que no hi havia activitats, i en realitat a partir de la zona de Llacuna estava molt mes actiu i mes ple. Perque per altra banda a mida que van comencar a actuar, vila olimpica, etcetera, clar, Diagonal Mar... on se'n va anar la gent, no se'n va anar a la zona de les agències de transport; perquè lo que eren agències de transports no estava adequada per activitats industrials; se'n van anar on hi havia locals. Per exemple els d'Iracheta, els van desnonar allà. Obertura de Diagonal etcètera, pertant se'n van anar allà. Després també com estava més lluny també era més barato, clar, tot lo que tocava més la placa de les glories, eren tipus naus, no sé si hi has passetjat per allà. O fabriques de pisos, que segons per quines activitats no anava bé, o bé naus molt grans.

S: per sota de la placa de les glories

M: per sota de les glories, tot aquell troc.

S: alaba, avila, sancho de avila...

M: alaba, hi ha unes discoteques. Llavors la gent se'n va tendir a anar a la zona més del Poblenu... jo crec que clar, no els hi va anar... Jo crec que el problema del 22@ es va muntar una cosa que potser en teoria no estava malament, com a dir "bueno, donem un suport a noves activitats", però no van valorar lo que hi havia, suficientment, no van valorar suficientment. Se'ls hi va armar un embolic, que el tenen que solucionar a brochazos.
